

Тази неделя в [библиотеката](#) на [desebg.com](#) ви представям документалния сборник „**Държавна сигурност и бежанските лагери на Запад (1944-1991)**“.

Издание на [Комисията по досиетата](#) излиза под №53 от поредицата „Из архивите на ДС“ и е част от изследователската програма на независимия държавен орган за 2019 г.

Заради пандемията от комунистическия китайски вирус (комид-19) и последвалите противоепидемични мерки премиерата на сборника се състоя едва през юни 2021 г. в Нов български университет.

Трябва да се отбележи, че за първи път темата за лагерите, в които политическите бегълци от комунистическия режим в България са били настанявани временно, се разглежда така подробно в архивите на Държавна сигурност.

Досега представите за бежанските лагери в публичното пространство и в някои документални изследвания, свързани с българската политическа емиграция в периода

Държавна сигурност и лагерите за политически емигранти на Запад

Написано от Христо Христов
Неделя, 18 Юли 2021 19:55

1944-1989 г., са градени изключително и само върху свидетелствата на различни политически емигранти.

Сега читателите имат възможност да добият представа за лагерите за политически бегълци от събраната информация в репресивния апарат на БКП.

А Държавна сигурност активно се интересувала от тези места за проучване и разпределение на политическите емигранти.

Този интерес се канализира след като през 1947 г. политическата опозиция в страната е ликвидирана и тоталитарната БКП вижда в политическата емиграция противник, който трябва да бъде разединен и „разложен“ по терминологията на Държавна сигурност, която се захваща с това.

ДС гледа на лагерите за политически бегълци като на места, където противникът извършва дейност в ущърб на режима в НРБ.

Целта на Държавна сигурност е да събере информация за структурата и режима в лагерите, техните ръководства, начина на финансирането им.

А също и така и да попречи на тяхната дейност чрез диверсии и саботажи, а също така и чрез внедряване на своя (временна) агентура в тях.

Документалният сборник съдържа документи за бежанските лагери в Гърция, Турция, Италия, Австрия, Федерална република Германия, както и в Швеция.

Макар и да са наричани лагерите на Запад, това определение трябва да се възприема условно, защото само една част от политическите бегълци са използвали западната граница с тогавашната Югославия, а други са пробвали шанса си през южната с Гърция и югоизточната с Турция.

Държавна сигурност и лагерите за политически емигранти на Запад

Написано от Христо Христов
Неделя, 18 Юли 2021 19:55

Държавна сигурност не разпознава с точна статистика за българските емигранти, преминали през бежанските лагери, но не са десетки хиляди.

Целта на ДС е не само да има представа за организацията и функционирането на тези лагери, но и да се опита да попречи и саботира работата им. Тези опити са се оказали неуспешни.

Сборникът „Държавна сигурност и бежанските лагери на Запад 1944–1991 г.“ включва 93, а разширеният му електронен вариант 194 документа, обособени по тематично-хронологичен принцип.

Както и останалите документални издания така и хартиеното издание на този сборник се разпространява безплатно от Комисията по досиетата и може да бъде намерен в нейната централа на ул. „Врабча“ 1 в столицата.

А електронното издание може да бъде изтеглено от сайта на Комисията по досиетата ([ВИЖ – ТУК](#)).

„Държавна сигурност и бежанските лагери на Запад (1944-1991)“, издание на Комисията по досиетата, 2019 г.